

PASILI

3/97

POSTILIITON PASILAN OSASTO R. YN LEHTI

SISÄLLYSLUETTELO

PÄÄKIRJOITUS	
<i>Päätoimittaja</i>	3
PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA	
<i>Plm. Hannu Sojakka</i>	4
TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTA	
<i>Tsu. Mikko Poutanen</i>	5
MAHANPRUJUA	
<i>J.Häkä</i>	7
VOUTILA JA ELLEN, JULKISTA JA SALAISTA	
<i>Teuvo Pykönen</i>	8
ARIN RUOKAPALSTA	
<i>Ari Mälkönen</i>	9
LAMPISTA EI SAA KIUSATA	
<i>teutori</i>	10
TYÖAJAN LYHENNYS	
<i>Kari Pihlaviita</i>	14
VOUTILA, UUSI PAKETIN LAJITTELUKIN KEHTO	
<i>Lasse Keinänen</i>	16
BLACK HOLE IS HERE AGAIN	
<i>Kari Pihlaviita</i>	17
KYLLÄ YHTEISKUNTA ON MÄTÄ	
<i>Timo Bomb</i>	18
KAIKEN HUIPPU	
<i>Jouni Kytöaho</i>	20
RIPA RUOSTUU	
<i>Markku Immonen</i>	21

*Kansikuva: Kirsti Pentinmikko. Muutuvat: Kirsti Pentinmikko, Markku Hirvonen ja Tom Wancke
Ulkoasu: Ropsi*

Postiliiton Pasilan osasto r.y:n lehti. 12. vuosikerta. Osoite PL 25, 00231 Helsinki. Puhelin 020451-7260

PASILLI 3/97

Toimitusneuvosto:

Raimo Talvio   päätoimittaja
Ari Mälkönen   toimitussihteeri
Lasse Keinänen, Kari Pihlaviita

Painopaikka: EDITA, Helsinki 1997

PÄÄKIRJOITUS

On tullut syksy, ja ensimmäiset pakkaset ovat jo pureutuneet luihin ja ytimiin työmatkoilla sekä kaikkialla muuallakin, missä olemme joutuneet tekemisiin ympäröivän todellisen maailman kanssa. Kaikkialla näemme korjaustöitä, jotka ovat joko menneitten aikojen toiminnan korjausta, kuten Esplanadin puistossa, tai nykyisten suunnittelijoiden enemmän tai vähemmän oikeiden visioiden eli näkyjen toteuttamista. Naapuriimme rakennettiin nykypäivien Colosseum, Hjartwall-halli, ja pääpostimme, kymppin, viereen kohosi nykyaikaisen museon, joka kantaa arvoituksellista nimeä Kiasma. Toivottavasti nykyiset profeetat ovat ottaneet oppia, jotta jonkun aikaisemman suunnittelijan johdot ja putket, joiden sijainti ja tarkoitus on jo aikaa sitten unohtunut, eivät aiheuttaisi samanlaisia liikennekatkoja kuin Helsingin kauneimmassa puistossa.

Nykysuunnittelijoiden visioiden mukaan suuri osa Pasilan työstä siirretään Kehä kolmosen varrelle vedoten paikan hyvään sijaintiin lähellä kuljetusväyliä. Mitäs vikaa sitten Pasilassa on ollut? Onko tarkoitus vain kaivaa vanhat Hakkila-luurangot vaatekaapista?

Visioihin kuuluu myöskin jälleen kerran organisaatiouudistus. Tällä kerralla on kuitenkin kysymys korkeatasoisemmasta asiasta kuin mihin on totuttu. Kuljetustoiminnot halutaan siirtää pois edes nimellisestä eduskunnan valvonnasta Suomen ja Ruotsin postien yhteiselle tytäryhtiölle, Ellenille, joka nykymuodin mukaan tulee olemaan osakeyhtiö. Suunnitelmasta tai sen toteutumisesta ei ole henkilöstölle liiemmin tietoja herunut. Suurin osa ei tiedä kyseisestä asiasta mitään, ja niidenkin keskuudessa, jotka ovat siitä edes kuulleet, liikkuu mitä hurjimpia huhuja erilaisista kytkennöistä, sopimuksista ja lehmänkaupoista.

Lehtemme tämän numeron tarkoituksena oli välittää jäsenistölle edes jotakin tietoa näistä asioista, mutta paljoo emme ole saaneet kasaan. Salailupeikkoja on runsaasti, ja he vetoavat joko liikesalaisuuksiin tai toteavaan, ettei tässä vaiheessa ole vielä syytä kertoa asiasta enempää.

Oikeiston kauan vaalima ajatus Postin ja Telen toisistaan erottamisesta ja niiden kannattavien osien myymisestä yksityiselle näyttää nyt olevan todella menossa. Tele on perinteisesti "tehnyt parempaa tulosta" kuin Posti, jolla kaikesta huolimatta on vielä jonkinlaisia yhteiskunnallisiakin velvollisuuksia, joten nyt sitä ollaankin hyvää vauhtia siirtämässä yksityisomistukseen. Posti näyttää toistaiseksi jäävän kokonaan valtion omistamaksi osakeyhtiöksi toteuttamaan niitä päätöksiä, jotka sen uusi pääjohtaja ja hallintoneuvosto tekevät. Saapas nähdä, niinkuin on tapana sanoa!

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA

SIRKUS- VAI KOELABORATORIOTOIMINTAA HELSINGIN POSTIKESKUKSESSÄ ?

Helsingin postikeskus sai taas kerran uuden organisaation, jossa tuotanto jaettiin kahden aluejohtajan alaisuuteen. Uudet esimiesvalinnat suoritettiin kesän lopulla ja samassa yhteydessä myös kevyen ja raskaan tuotannot saivat uudenlaisen organisaation ja toimintoja muutettiin vauhdilla työnantajamme toimesta. Odotukset uudistuksista olivat PL:n Pasilan osaston näkövinkkelistä katsoen toivoa täynnä. Entisen johdon tekemiin virheisiin H:gin postikeskuksessa henkilöstö odotti saavansa korjauksia pikaisesti. Tällaisia polttavia asioita ovat mm. vinoutunut henkilöstörakenne, sijaistarpeen kuntoon saattaminen, palkkajärjestelmän erimielisyyksien ratkaiseminen ja sopimuksenmukaiseen järjestykseen palaaminen työajan lyhentämiskysymyksessä. Myös henkilöstön motivaatiotason nostamiseen on tilaus tehtaassamme. Kolme-neljä kuukautta on muutoksista kulunut ja kuinka on käynyt ja miten esittämämme korjausehdotukset on huomioitu uuden johdon toimesta päivittäisessä työskentelyssämme?

Uudet aluejohtajat esiintyivät Pokkarissa ja korostivat omalta osaltaan muutosten tarpeellisuutta, tuotannon jatkuvaa kehittämistä, tuottavuuden nostamista ja myös ns. pehmeitä arvoja, joissa henkilöstö on työpaikkamme tärkein voimavara jatkossakin. Tällä tasolla lausutut strategiat kuulostivatkin tavoiteltavilta ja myönteisiltä asioilta ammattiosastonkin näkövinkkelistä.

Uudistusten työstäminen tuotanto-osastojen tasolla ontuu kyllä pahasti. Kevyen tuotannon kirjepostin pakan sekoittaminen toteutui kahden tuotantopäällikön toimesta kiitettävästi syrjäyttäen yhteistoiminnan niin ammattiosaston kuin luottamusmiehenkin osalta. Kirjepostin nykyinen järjestely tiimeineen ja työnkuvineen on suunniteltu ja toteutettu siis vain ns. työnantajan "asiantuntijoiden" toimesta.

Nykyisestä yhteistoiminnan tasosta kuvaa tällä osastolla jotain sekin kun tuotantopäällikkö ilmoittaa vartioloille, että jos pääluottamusmies osallistuu kirjepostin infotilaisuuteen, niin hänet on sieltä välittömästi poistettava. En tyydy moiseen työtehtävieni ja oikeuksieni rajoittamiseen ja olenkin sen informoinut sekä Postiliiton puheenjohtajalle, että myös tuotannon johdolle.

Henkilöstön lukuisat yhteydenotot kirjepostista kertovat sen, että siellä ei tällä hetkellä asiat ole kohdallaan ja väki voi huonosti. Asiat on selvitettävä ja nämä asiat olen jo viestittänyt jakelun aluejohtajalle. Odottelen yhteydenottoa sieltäpäin: johto-päätöksiä, sekä toimenpiteitä työyhteisön saattamisesta normaaliin tilaan. Mielestäni työyhteisömme ja mittavan suuri postikeskus ei saa olla mikään koelaboratorio saatikka sirkus, jossa henkilöstö joutuu päivittäin työskentelemään jatkuvassa epävarmuudessa.

Työajanlyhentämissopimuksen noudattaminen ja siihen palaaminen koskettaa niin raskasta- kuin kevyttäkin tuotantoa. Järjestämämme kysely jäsenistöltä on jo osoittanut ongelman mittavuuden. Mitä ihmeellisimmillä syillä on työnantaja murtanut täällä toteutettua mallia työajanlyhentämisestä. Toimikunta kerää tiedot saaduista vastauksista ja päättää asian jatkotoimista, joista jo osaston viime kokouskin päätti. Jatkamme asian parissa työskentelyä!

Tiedonsaanti on tänä päivänä osoittautunut vaikeammaksi, kuin virkasuhdeaikana. Silloin luottamusmiehet saivat pyydetyt tiedot nopeasti ja viivytyksittä. Ketä palvelee tiedon panttaaminen ja salailupeikon läsnäolo työnantajan ja luottamusmiesten välillä?

Nyt jos koskaan on oikea hetki työnantajalta alkaa toteuttaa aitoa yhteistoimintaa henkilöstön ja sen valitsemien edustajien kanssa. Vain aidolla yhteistyöllä on mahdollista palauttaa henkilöstön luottamus työnantajaan ja vain aidon yhteistyön tuoman luottamuksen kautta on edes teoreettisesti mahdollista alkaa suunnitella ja toteuttaa tuotannon kehittämistä jatkossa.

Kaikille Pasilan osaston jäsenille toivotan kuulaita syysilmoja ja jaksamista pimenevässä loppuvuoden kaamoksessa!

TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTA

Elämme syksyä ja Voutilan pakettikeskusta ruvetaan tosimelellä tekemään; peruskivi muurataan 29.10. On vielä monia asioita, jotka on avoinna. Kohteesta ei ole pahemmin henkilöstölle hiiskuttu, ja voi suorastaan sanoa että salailu on huipussaan.

Suunnittelutyöryhmissä istuneet ovat sentään jostain tietoisia.

Omassa tehtaassamme on siirrytty organisaatiomuutoksen myötä kirjelijittelussa yhdeksään tiimiin, mistä johtuen toimivat työyhteisöt on hajoitettu ja moni "oikea tiimi" on pilkottu ympäri tuotantoa eikä yhdestäkään suusta ole tullut kehuja työnantajalle. Ihmisten psyyke on ruvennut oireilemaan ja työjohto on ryhmäpalaverissa haukkunut työntekijöitä laiskoiksi ja vetelyksiksi. Mielestäni tällainen johtamistapa olisi pitänyt jäädä 30-luvulle eikä tämä ole nykyaikaa. On turha luulla että tällä keinolla saadaan tuloksia muualle kun sairaspöissaoloihin.

On jouduttu turvautumaan jopa jakajien tekemiin ylitöihin, joita on kertynyt melkoinen määrä: jossain mättää ja kunnolla. Elämme juuri kirjoitusta tehdessäni työsuojeluviikkoa ja olen lukenut juuri valmistuneen tutkimuksen, joka käsitteli työvoiman vähennystä yrityksissä ja ihmisen jaksamista. Olen tutkijoiden kanssa aivan samaa mieltä meidänkin henkilöstöpolitiikkamme seurauksista, tästä ei ole seurauksena muuta kuin isot menot sairaspöissaoloina. On suorastaan pöyristyttävää, kuinka vaikeaa on saada tietoja sairaspöissaoloista ja ylitöistä, saatikka siitä, keitä tehtaassamme on töissä. On tietenkin keinoja joilla tiedot saa, mutta sitten on joidenkin mielestä ilkeä setä, mutta entä sitten.

Kävin menneellä viikolla kansainvälisessä tuotannossa ja pärähtivätpä kahden aikaan yöllä palokellot soimaan ja mikä upeinta: kaikki työntekijät lähtivät ulos. Tästä pitää antaa täysi kymppi porukalle. Pasilassa on torjuttu tällaiset tilanteet peittämällä hälyttimet tai ruuvaamalla ne jopa irti. Olen tullut siihen tulokseen, että jos olisi tositalanne, tulisi tosi rumaa jälkeä.

Tässä on pusiness-koulu, jossa varmaan meidänkin pusiness-sedät ovat olleet!

Pelimiehet Skoonessa

Kuljemme kohti joulua ja rakennushommat jatkuvat edelleen, ovat muuten jatkuneet vuodesta -79, jolloin muutimme tänne eikä valmista näy. Seurataan tätäkin mielenkiinnolla.

Olin viikon kurseilla Skoonessa ja muut pohjoismaalaiset edustajat viestittivät suurista ongelmista, joista tarkempi raportti Postimies -lehdessä.

Loppuvuoden suurimmat haasteet löytyvät varmaan uusien työehtojen neuvottelemisessa, auki on vielä asioita vanhankin sopimuksen tiimoilta. Tsemppiä kaikille ja jaksamisiin.

TYÖNKIERTO TAMPERELAISITTAIN :

KOODAUS, SIIVOUS, HUOLTO, LAJITTELU, SIIVOUS
TISKAUS, KOODAUS, VAHAUS, HUOLTO JNE.

MAHANPRUJUA

Edellinen juttuni taisi olla turhan pitkä. Latoja nukahti. Vaikean tehtävänsä huomioon ottaen annan kuitenkin kelpo arvosanan: kiitoksella hyväksytään (cum lude akrobatatur).

Mutta joskus minäkin, turvallinen kynäilijä, olen ollut raivarin partaalla. Latoja on raiskannut koko jutun, jonka kirjoittaja paran pitäisi tunnustaa omaksi tekeleekseen.

Turhautunut kirjoittaja lähettää purnauksensa yleisönsöastoon. Tulos ei lohduta. Vai mitä tuumitte tästä:

KIRJOITTAJA: LATOJA ON VITSAUS
LATOJA: LATOJAN VIISAUS

K: *Latoja on kirjoittajan painajainen. Kirjoittaja saa kärsittäväkseen latojankin virheet. Hän ei niistä kiitosta saa.*

L: *Latoja on korvaamaton apulainen, joka saa kärsittäväkseen kirjoittajankin virheet. Hän ei siitä kiitosta saa.*

K: *Latojan runkkaamaa tekstiä kirjoittaja ei tunne omakseen. Häntä ei ilahduta se, että on saanut latojan käsi-kirjoittajana toimia.*

L: *Latojan rukkaamaa tekstiä kirjoittaja ei pane pahakseen. Häntä ilahduttaa se, että käsikirjoitus on saatu toimivaksi.*

K: *Pahemminkin voi käydä. Latoja karsii pois muka turhat sanat, jolloin selkokielenkin teksti tulee aivan käsittämättömäksi. Sellainen lyhentely ei voi miellyttää kirjoittajaa.*

L: *Paremminkin voi käydä. Latoja karsii pois turhat sanat, jolloin sekokielenkin teksti tulee aivan käsitettäväksi. Sellainen lyhentely voi miellyttää kirjoittajaa.*

K: *Runoilijalle latoja on pelättävä iljetys. Mielekäskin runo voi muuttua täysin mielettömäksi. Turhaa oli siis kaunosielun vaiva ja tuska.*

L: *Runoilijalle latoja on pelastava ilmestys. Mieleönkin runo voi muuttua täysin mielekkääksi. Turha siis kaunosielun pakahtua tuskaansa.*

K: *Latoja on mielestään kirjoittajaa viisaampi. Katsoo jopa velvollisuudekseen korjata kehnon kirjoittajan tekstiä. Sen jälkeen tasokkaastakin taideteoksesta on enää jäljessä vain roskan paiskeet.*

L: *Latoja on yleensä kirjoittajaa viisaampi. Katsoo siis velvollisuudekseen korjata kehnon kirjoittajan*

tekstiä. Sen jälkeen arvoton roskakin muuttuu tasokkaaksi taideteokseksi.

K: *Pakinoitsija joutuu kaiken aikaa miettimään, miten lukihäiriöinen latoja kunkin sanan näkee. Se on aika stressaavaa. Mutta lukijaakin täytyy ajatella.*

L: *Latoja joutuu kaiken aikaa miettimään, mitä kirjoittaja kulloinkin tarkoittaa, miten pakinoitsija sanat näkee. Mutta lukijankin täytyy ajatella.*

K: *Pakinoitsija ei voi elehtiä ja pelehtiä niin kuin sujuvakielen puhuja. Sitä latoja ei ymmärrä. Pakinoitsijan on käytettävä omia tyylikeinojaan.*

L: *Pakinoitsija voi elehtiä ja pelehtiä kuin puhuja. Hän ei näe eroa puhutun ja kirjoitetun välillä. Latojan on käytettävä omia tyylikeinojaan.*

K: *Latojan mielestä nämä syytökseni ovat kai turhia. Latoja ei osaa tätä lukea. Silti pakinoitsijaa keljuttaa, kun ei tunnista omaa juttuaan.*

L: *Latojan mielestä syytökset ovat turhia. Latoja osaa lukea. Pakinoitsija ei onnistuneen ladonnan jälkeen tunnista omaa juttuaan.*

K: *Woody Woodpecker*
L: *Hähähä Hähähä*

Huh huh. Johan helpotti. Nähtäväksi tosin jää, löydätkö tai tunnistanko tätäkään kyhäystäni lainkaan Pasillin palstoilta.

J. HÄKÄ

PS Täsä ju tussussa ei ole ythään panovirettä ilman meidän syyttä.
TOMITUS

Mahanprujua
Edellisen juttuni taisi olla turhan pitkä. Vaikean tehtävänsä huomioon ottaen annan kuitenkin kelpo arvosanan: kiitoksella hyväksytään (cum lude akrobatatur).
Mutta joskus minäkin, turvallinen kynäilijä, olen ollut raivarin partaalla. Latoja on raiskannut koko jutun, jonka kirjoittaja paran pitäisi tunnustaa omaksi tekeleekseen.
Turhautunut kirjoittaja lähettää purnauksensa yleisönsöastoon. Tulos ei lohduta. Vai mitä tuumitte tästä:
KIRJOITTAJA: LATOJA ON VITSAUS
LATOJA: LATOJAN VIISAUS
K: *Latoja on kirjoittajan painajainen. Kirjoittaja saa kärsittäväkseen latojankin virheet. Hän ei niistä kiitosta saa.*
L: *Latoja on korvaamaton apulainen, joka saa kärsittäväkseen kirjoittajankin virheet. Hän ei siitä kiitosta saa.*
K: *Latojan runkkaamaa tekstiä kirjoittaja ei tunne omakseen. Häntä ei ilahduta se, että on saanut latojan käsi-kirjoittajana toimia.*
L: *Latojan rukkaamaa tekstiä kirjoittaja ei pane pahakseen. Häntä ilahduttaa se, että käsikirjoitus on saatu toimivaksi.*
K: *Pahemminkin voi käydä. Latoja karsii pois muka turhat sanat, jolloin selkokielenkin teksti tulee aivan käsittämättömäksi. Sellainen lyhentely ei voi miellyttää kirjoittajaa.*
L: *Paremminkin voi käydä. Latoja karsii pois turhat sanat, jolloin sekokielenkin teksti tulee aivan käsitettäväksi. Sellainen lyhentely voi miellyttää kirjoittajaa.*
K: *Runoilijalle latoja on pelättävä iljetys. Mielekäskin runo voi muuttua täysin mielettömäksi. Turhaa oli siis kaunosielun vaiva ja tuska.*
L: *Runoilijalle latoja on pelastava ilmestys. Mieleönkin runo voi muuttua täysin mielekkääksi. Turha siis kaunosielun pakahtua tuskaansa.*
K: *Latoja on mielestään kirjoittajaa viisaampi. Katsoo jopa velvollisuudekseen korjata kehnon kirjoittajan tekstiä. Sen jälkeen tasokkaastakin taideteoksesta on enää jäljessä vain roskan paiskeet.*
L: *Latoja on yleensä kirjoittajaa viisaampi. Katsoo siis velvollisuudekseen korjata kehnon kirjoittajan*

Oikean latojan huomautus: Oheassa alkuperäinen, joten pakinoitsija voi tarkistaa "kyhäyksensä" latomuksen oikeellisuuden.

Voutila ja Ellen, julkista ja salaista

Postiliiton Pasilan osasto oli kriittinen kesän korvilla, kun kuulimme Kehä III hankkeesta eli Voutilasta. Teimme oman arviomme ja toimitimme sen Posti Oy:n hallituksen jäsenille. Hallitus ei heti päättänyt Voutilan rakentamisesta vaan päätti lykätä asiaa kuukaudella lisäselvityksiä varten. Pasilan osasto saikin "lisäselvityksiä" ja suurta huomiota osakseen. Nyt lähes kaikki "selvitetyt" asiat mättävät Voutila-hankkeen työryhmissä. Olimme oikeassa, mutta hanke vain etenee. Nyt tiedämme myös, että Voutilan rakentamiseen liittyy toinenkin hanke: Ellen-hanke.

Mikä on Ellen-hanke?

Olin elokuussa Suomen Postin ja Ruotsin Postin yhteisessä tiedotustilaisuudessa, jossa henkilöjärjestöjen edustajille kerrottiin Ellen-hankkeesta. Lyhyesti on kyse suunnitelmasta, jossa Suomen ja Ruotsin Postit perustavat yhteisen yhtiön. Yhtiön alaisena toimisivat molempien maiden ikiomat Ellen-yhtiöt ja mahdollisesti kansainvälinen Ellen-yhtiö, joka suuntautuisi kolmansiin maihin. Maayhtiöt käsittelivät kaikki paketit, lavat, rahdit ja hoitaisivat kuljetukset. Pakettiterminaalit olisivat Ellenin omistamia. Suomessahan ei ole pakettiterminaleja niin kuin Ruotsissa. Toisaalta juuri Elleneiden suunnitellun aloittamisajankohdan aikaan Suomessakin olisi pakettiterminaalit: Voutila.

Tiedotustilaisuudessa esitetyistä karkeista henkilöstömääräluvuista voi päätellä, että lähes kaikki postiautokuljettajat Suomessa ja Voutilaan siirtyvät käsittelijät hallintoineen olisivat "Suomen Ellenin" työntekijöitä. Kenen tekemiä työehtosopimuksia sovellettaisiin ja kuinka kauan on avoin kysymys. Minkälaisia työaikoja noudatettaisiin ja millä palkalla kuuluu edelliseen kysymykseen. Eläkkeet ja muut ovat etäisempiä asioita, mutta eivät vähäisempiä. On nimittäin lehdistä julkaistuja juttuja Ruotsista, että siellä Postin eläkevastuut olisivat retuperällä. Väitetään, ettei pakettiliikennekään olisi kovin kannattavaa. Tietenkin Suomen hyvistä voitoista riittäisi ruotsalaisillekin jaettavaa. Täysin auki on vielä sekin, miten uusien yhtiöiden voitot tai aloittavat taseet määriteltäisiin ja jaettaisiin. Liikevaihdon suhde on tilastojen mukaan 2:1 Ruotsin eduksi. Se antanee osviittaa.

Salaista?

Nykyään moni asia on liikesalaisuuden verhoamaa. Julkisia tilinpäätöksiä tai osavuosikatsauksia analysoimalla ja yhdistämällä muuten tiedotettuja asioita voi päätellä melko reippaasti tulevaisuutta. Lisäksi ovat huhut ja työnantajien edustajien vuodatukset milloin missäkin mielentilassa näppärä lisä erilaisille tulevaisuuden arvauksille.

Ellen-hanke on pidetty kohtuullisen salassa. Ei ihme miksi. Edellämämainitussa tiedotustilaisuudessa jaetussa materiaalissa tiedotuksen osalta todetaan riskitekijäksi hankkeelle "ammattijärjestöjen kielteiset reaktiot Suomessa" ja "kielteisen keskustelun alkaminen Suomessa Postin mahdollisesta yksityistämisestä".

Kommentti ensiksikin jälkimmäiseen riskitekijään. Postin tai PT-konsernin yksityistämisestä on julkisuudessa heiteltu kannanottoja kauan. Jopa nykyisen valtakunnan hallituksen ohjelmassa todetaan valtion yhtiöiden yksityistäminen. Posti on listoilla - tosin ei kärkipäässä. Nordpac-hankkeeseen menivät kaikki Pohjoismaat. Siinä on kyse lähinnä markkinoinnista, jossa Pohjoismaihin saapuvat suurerät pakettitavaraa saataisiin Postien verkkoon. Miksi sitten Ellenissä on vain Ruotsi ja Suomi? Tiedotustilaisuudessa ruotsalainen hankkeen puuhamies totesi, että mailla on vahva johtamiskulttuuri ja etteivät parlamentaarikot ole niin kiinnostuneita asioista kuin Norjassa ja Tanskassa. Minusta tuntuu, etteivät Suomen parlamentaarikot edes tiedä koko hankkeesta. Miten tässä tilanteessa voisi alkaa julkinen keskustelu jostain Suomen kansallisomaisuuden myymisestä, kun hankkeita pidetään "salassa"?

Sitten kommentti ensimmäiseen yllämainittuun riskitekijään. Ruotsissa ammattijärjestöt ovat olleet alusta lähtien mukana tavalla tai toisella Ellen-hankkeessa. He näkevät, että yhteisyhtiöllä on jopa etuja ruotsalaisille työntekijöille. Ruotsin ay-liike puoltaa hanketta. Suomessa Postiliitto oli kuukausia odottavalla kannalla eikä sanonut juuta eikä jaata vaan odotti tietoa. Lokakuun ensimmäisenä päivänä Postiliiton liittohallitus

lopulta päätti suhtautua Ellen-hankkeeseen kielteisesti tuolloin olleen tiedon perusteella. Tuosta päätöksestä ei jäsenistöä ole suurelta informoitu, mutta työnantaja ja ruotsalaiset kyllä sen tietävät.

Mielenkiintoista hankkeelle on vähän huhuihin pohjautuva tsemppi Posti Oy:n johtajien ja pääjohtaja Vennamon välillä. Syyskuun lopulla Posti Oy:n johtajisto heräsi ja esitti Vennamolle, ettei Ellen-hankkeesta ole hyötyä Suomen Postille. Vennamo tiukkana hankkeen tilaajana tietävästi kohtuullisissa määrin uhkaili jopa erottamisilla alaisiaan ja neuvonpitoja on jatkettu. Joka tapauksessa Ellenin aikataulu on viivästynyt ja juhlalliset pääjohtajien kättelyt hankkeen jatkamisesta ovat saaneet väntelyn makua. Ei ole tietoa, milloin hankkeesta jälleen puhutaan Posti Oy:n hallituksessa. Hassua vaan on, että Posti Oy:n johtajat ja Postiliitto ovat samoilla linjoilla. Voutila-hankkeelle saattaa olla katastrofaalista, jos henkilöstö ei aio hypätä tuntemattomaan ruotsalaisille valuvaan firmaan. Ehkä kerrankin johtajat ovat haistaneet ennen ammattijärjestöä vetelän suon, jonne itsekin saattaa vajota? Onkohan tämä mahdollisuus vaikka saada Voutilasta Suomen Postin omistama siedettävä työpaikka? Oli miten oli, niin Pasilan osasto seuraa hankkeita ja tekee tarvittaessa johtopäätöksiä.

Lampista ei saa kiusata

Työpaikoilla aletaan herätä henkisen väkivallan seurauksiin. Kiusaaminen tai mobbaus alkaa olla avoin puheenaihe. Tutkimusten mukaan joka kymmenes on kokenut olevansa kiusaamisen kohde työpaikallaan. Kyseessä on vakava asia. Niin vakava, että käytän varsin yleistä nimeä - Lampinen - kiusatusta, jottei kukaan kohdistaisi sitä vahingossa itseensä. Jos joku erehtyy yhdistämään käyttämäni nimen Lampinen eräeseen tuotantopäällikkö Timo Lampiseen, niin hänhän ei ole kiusaamisen kohde vaan kiusaaja.

Mitä kiusaaminen on?

Ammatilliset keskusjärjestöt ja työsuojelurahasto ovat julkaisseet pamfletin "työpaikalla yhteistyötä, ei kiusanhenkeä". Kirjasessa henkinen väkivalta määritellään pitkään jatkuvaksi ja toistuvaksi vakavanlaatuisiksi kiusaamiseksi, sortamiseksi ja epäoikeudenmukaiseksi kohteluksi, johon nähden kiusattu on puolustuskyvytön. Työpaikkakiusaamisella tarkoitetaan työtovereiden tai esimiehen ja alaisen välisiä ristiriitatilanteita, joissa kiusattu alistetaan pitkäaikaisella hyökkäyksellä tavoitteena "erottaa" kiusattu työyhteisöstä.

Miten kiusataan?

Kiusaamistapoja on paljon. Heinz Leymann jakaa tavat viiteen pääryhmään.

Ensimmäisessä ryhmässä Lampisen **ei anneta vapaasti esittää mielipiteitään**. Tämä tarkoittaa, että Lampisen esimies tai työtoveri rajoittaa häntä ilmaisemasta mielipiteitään. Lampinen keskeytetään jatkuvasti, hänelle huudetaan tai häntä loukataan äänekkäästi. Lampisen työtä tai yksityiselämää arvostellaan jatkuvasti. Puhelinhäirintää tapahtuu. Lampiselle esitetään kirjallisia tai suullisia uhkauksia. Elein tai ilmein tai vihjein ilman syytöksiä häneen kieltäydytään ottamasta yhteyttä.

Toisessa taparyhmässä Lampisen **sosiaalisia suhteita rajoitetaan**. Lampisen kanssa ei enää puhuta ja häntä kohdellaan kuin ilmaa. Hänen ei anneta aloittaa keskustelua muiden kanssa tai muita estetään keskustelemasta Lampisen kanssa. Lampinen siirretään työpisteeseen, joka on kaukana muista.

Kolmannessa ryhmässä Lampisen **mainetta tai sosiaalista asemaa loukataan**. Lampisesta levitetään juoruja, puhutaan pahaa selän takana ja hänet tehdään naurunalaiseksi. Lampisen epäillään olevan psyykkisesti sairas ja Lampinen halutaan lähettää psykiatriin tutkimuksiin. Hänen mahdolliset vammansa tehdään naurunalaiseksi. Lampista matkitaan kävelytyylein, äänin tai ilmein. Hänen poliittinen tai uskonnollinen vakaumuksensa joutuu hyökkäyksen kohteeksi. Lampisen kansallisuus tai yksityiselämä tehdään naurunalaiseksi. Hänet pakotetaan tekemään töitä, jotka loukkaavat itsetuntoa. Lampisen työpanosta arvostellaan väärin ja väärin perustein ja Lampisen päätökset kyseenalaistetaan. Hänestä käytetään rivoja haukkumasanoja tai muita loukkaavia ilmaisuja. Häntä lähennellään seksuaalisesti tai esitetään suullisia seksuaalisia tarjouksia.

Neljännessä kiusaamistaparyhmässä Lampisen **työ- tai elämäntilannetta loukataan**. Hänelle ei enää anneta työtehtäviä ja työtehtävät viedään, jopa niin ettei Lampinen keksi itsekään enää töitä. Hänelle annetaan järjettömiä tai osaamiseen nähden ala-arvoisia, jatkuvasti uusia, loukkaavia tai liian vaikeita työtehtäviä, jotta häntä voidaan arvostella.

Viidennessä taparyhmässä Lampisen **terveyttä uhataan**. Hänet määrätään terveydelle haitallisiin työtehtäviin. Lampista uhataan ruumiillisella väkivallalla. Hänelle annetaan opetus lievällä väkivallalla. Lampista pahoinpidellään ruumiillisesti. Hänelle aiheutetaan kustannuksia, jotka vahingoittavat. Lampisen kotona tai työpaikalla aiheutetaan vahinkoa. Häneen käydään käsiksi seksuaalisesti.

Kiusaamisen syyt ja seuraukset

Kiusaamisen syyt voidaan ryhmitellä seuraavasti: työorganisaatio- ja ympäristö (työ, työolot, työjärjestelyt, töiden organisointi, tiedonkulku, kulttuuri ja toimintatavat), ryhmän sosiaalinen yhteenkuuluvuus (ryhmän

toiminta ja sen häiriöt), johtamistapa ja asianosaisten moraalit (yksilölliset ominaisuudet, persoonallisuuden piirteet, yksilölliset pyrkimykset ja toimintatavat).

Tavallinen esimerkkiketju seurauksista on seuraavanlainen. Lampisen totuttu päivärytmi katkeaa. Hän kokee stressiä ja on hermostunut. Hänet siirretään jatkuvasti uusiin tehtäviin. Aluksi Lampinen irtisanoutuu työstään omassa mielessään ja lopulta myös käytännössä. Lampinen sairastuu ja hakeutuu ennenaikaiselle eläkkeelle. Lampinen joutuu psykiatriseen hoitoon. Lopuksi Lampinen tekee itsemurhan.

Ruotsissa on tutkittu 2 500 kiusaamisen kohteeksi joutunutta. Sikäläisten Lampisten psykosomaattiset oireet jakautuivat seuraavasti: 1. Ajatteluun vaikuttavat häiriötekijät (ajatuskatkot, keskittymisvaikeudet, alistuneisuus, aloittekyvyttömyys, apaattisuus, levottomuus, aggressiot, epävarmuus, yliherkkyys pettymyksille), 2. Psykosomaattiset oireet (painajaiset, vatsakivut, ripuli, oksentelu, pahoinvointi, ruokahaluttomuus, "pala kurkussa", itkeskely, yksinäisyys ja kontaktien vähyys), 3. Tyypilliset pelästymisoireet (ahdistus, hikoilu, suun kuivuminen, sydämen tykytys, astmaattiset oireet, punastelu), 4. Posttraumaattiset oireet (rasitusoireet, nukahtamisvaikeudet, heräämiset yöllä, varhainen herääminen), 5. Stressin aiheuttamat oireet (selkä-, niska- ja lihaskivut, heikkouden tunne jaloissa, saamattomuus, pyörtyily, vapina).

Miten eroon kiusaamisesta?

Paras tapa kiusaamisen vähentämiseksi on ehkäisevien toimenpiteiden kehittäminen. Leymann tarjoaa malliksi seuraavaa. Jaetaan tietoa ja valistusta. Kehitetään työyhteisöjen toimivuutta. Ylläpidetään sosiaalista verkostoa. Suunnitellaan ja muodostetaan ryhmiä. Järjestetään koulutusta. Luodaan yhteiset pelisäännöt työntekijöiden kesken sekä työntekijöiden ja työnantajan välillä.

Tärkeintä asiassa on keskustelun herättäminen. Kiusattujen on havaittava tilanteensa ja älähdettävä. Käytännön apua löytyy työterveydenhuollosta ja työsuojeluorganisaatiolta. Lakejakin on mutta niillä ei välttämättä päästä pitkälle näin monimutkaisessa asiassa. Työnantajalle paineita antaa työturvallisuuslain 9§, työsopimuslain 17 § 3 mom. ja 32 §, mahdollisesti rikoslain 47 luvun 3§ ja tasa-arvolain 8 §:n 2 mom. 4. kohta. Työntekijää sitoo työturvallisuuslain 9 §:n 4 mom.: "työntekijän on . . . työnantajalta saamiensa ohjeiden mukaisesti työssään huolehdittava omasta sekä muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä, jos hänen työnsä vaikuttaa heihin".

Erittäin monimutkaista kyseisessä asiassa on rakenteellisten syiden olemassaolo. Leymann mainitsee syiksi mm. vakavat virheet johtamisperiaatteissa, suorituspainneiden tai kilpailun liikakorostuminen, pelko työpaikan menettämisestä, puutteellinen henkilöstön kehittäminen, huonot työjärjestelyt ja keskustelun puute. Jos tällaiset olosuhteet vallitsevat niin Lampisia tulee lisää.

Jotain toivoo?

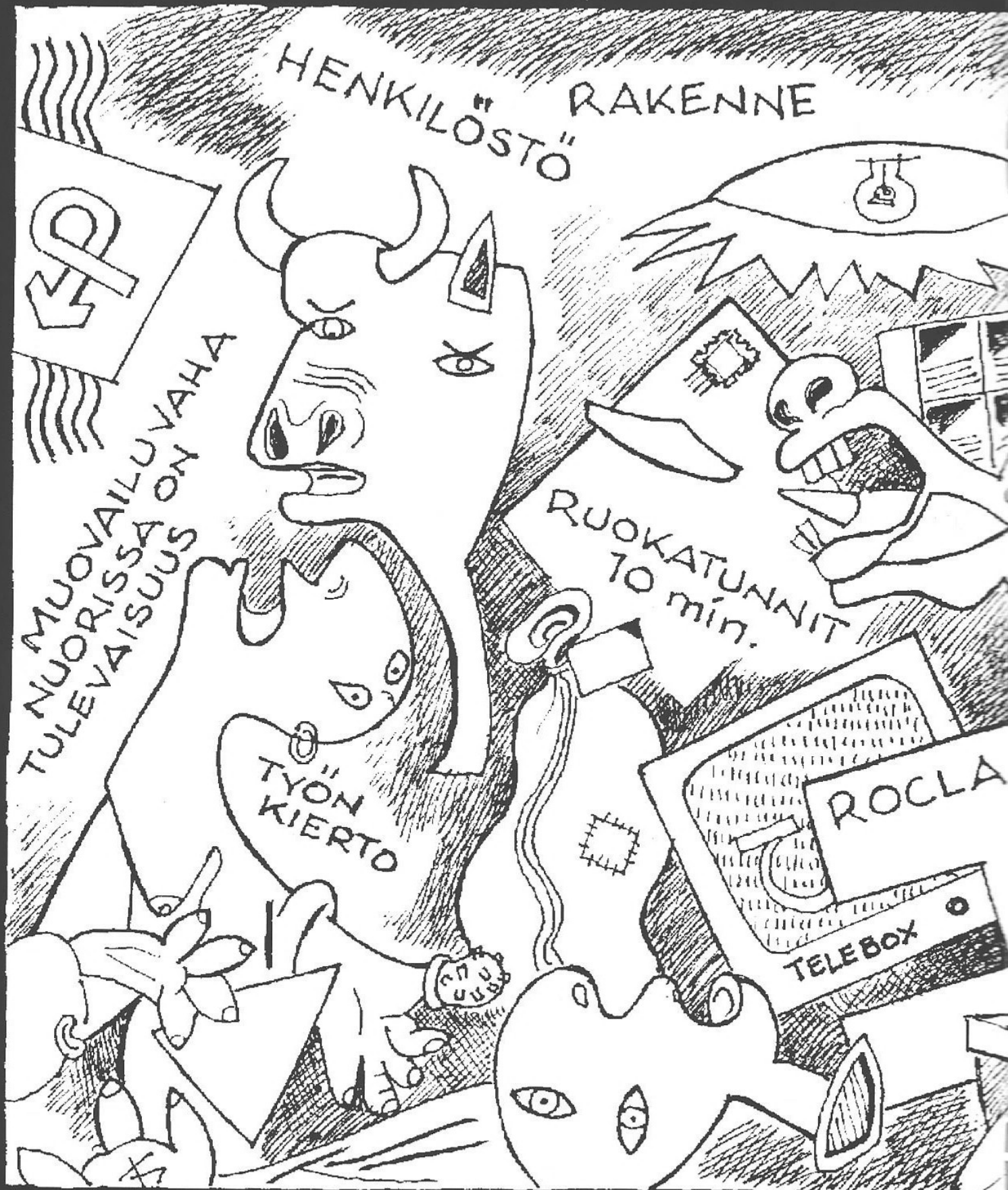
Työnantajaa ei tunnetusti Lampiset kiinnosta. Tulos ja ulos riittää. Referoimani vihkonen tarjoaa parit toiveajattelut, jotka siteeraan sellaisenaan.

Ensiksi: "Menestyvän ja sosiaalisen työyhteisön tulisi pyrkiä kehittämään uudenlaisia riitojen käsittelykulttuuria. Tällä tarkoitetaan työyhteisön menettelyjä, joilla pyritään inhimilliseen ristiriitojen ratkaisemiseen."

Toiseksi: "Mikäli työpaikalla halutaan ehkäistä henkistä väkivaltaa, on tiedostettava kiusaamiseen johtavat syyt. Seuraavaksi syyt on poistettava ja samanaikaisesti luotava työpaikalle tai johtoon sellaiset olosuhteet, että ristiriitojen rakentava ja ihmisarvoinen ratkaiseminen on mahdollista."

(Lähde: Työpaikalla yhteishenkeä, ei kiusanhenkeä. Opas kiusaamisen, työpaikan henkisen väkivallan tiedostamiseksi ja ehkäisemiseksi. Hansaprint Oy, 1997 Turku)

KIRJEPOSTIN GUERRA

HULLUUDEN JA MIELIPUOLISUUDEN
ERO ON OLEMATON.... VAI MITEN SE
NYT MENI.... ??!!

NICA

TYÖAJAN LYHENNYS

Työajan lyhentämisestä on yhtäkkiä tullut muitakin kuin Pasilan osaston jäseniä kiinnostava aihe. Ranskan hallituksen päätös lyhentää työaika 35 tuntiin viikossa - palkkoja alentamatta - palauttaa tämän nykysuomalaisen työnantajan kammoksuman työllistämiskeinon politiikan parrasvaloihin. Mitä Jospin edellä sitä ehkä Lipponen perässä. Toivotaan hartaasti, että suomalaisilta päättäjiltä niin luonnikkaasti onnistuva ulkomaitten apinointi toteutuisi tässä nimenomaisessa asiassa. Jos noin satumainen onni potkaisisi, se merkitsisi meille pasilalaisille, ulkkilaisille ja tuleville voutilalaisille seuraavaa:

Kolmeviikkoisjakson tuntimääräksi tulisi 105 tuntia. Jaksoon mahtuisi 13 kahdeksan tunnin työpäivää. Jakso jäisi yhden tunnin ns. vajaaksi. Tämä työpanoksesta puuttuva tunti voitaisiin suorittaa työnantajalle esimerkiksi osallistumalla kerran jaksossa yhden tunnin mittaiseen solupalaveriin,...tai ahkeroimalla tuotannon tarpeita vastaavasti yhtenä työpäivänä kolmestatoista yhdeksän tuntia kahdeksan tunnin asemasta.

Noin kymmenen vuotta sitten, ennen edellistä (toivottavasti ei viimeistä) työajan lyhennystä, kolmiviikkoisjakson tuntimäärä oli 120 tuntia ja jaksossa oltiin töissä 15 päivänä. Työaika lyhennettiin asteittain ja aluksi lyhennystä kerrytettiin ns. VAH (vapaa-aikahyvitys)-vapaina. Tämä käytäntö jäi pysyväksi suuressa osassa teollisuutta ja monissa muissa yrityksissä. Kerrytettävästä työajanlyhennyksestä syntyy ns. pekkaspäiviä. Varmaan jokaisella on yksi tai useampi ystävä tai tuttu, joka viettää silloin tällöin näitä pekkaspäiviä (nimellä ei ole mitään tekemistä PT:n pääjohtajan Pekka Vennamon kanssa).

Postissa tehtiin kuitenkin päätös siirtymisestä päivittäiseen työajanlyhennykseen. Pasilassa ei hyväksytty päivittäistä työajan lyhentämismallia ja pienen painostuksen jälkeen (ylityökieltouhka ennen joulua) päätettiin paikallisen työnantajan kanssa yhteisymmärrykseen työajan lyhentämisestä kokonaisuudessaan työpäivinä, ns. TAL (työajanlyhennys)-vapaina. Sopimuksen syntyminen vaati Valtion Työmarkkinalaitoksen ja VTY:n (silloinen valtion sektorin ammattiliittojen yhteisjärjestö) hyväksyntää. Meidän paikallinen sopimuksemme työajan lyhentämisestä on siunattu varsin korkealla tasolla.

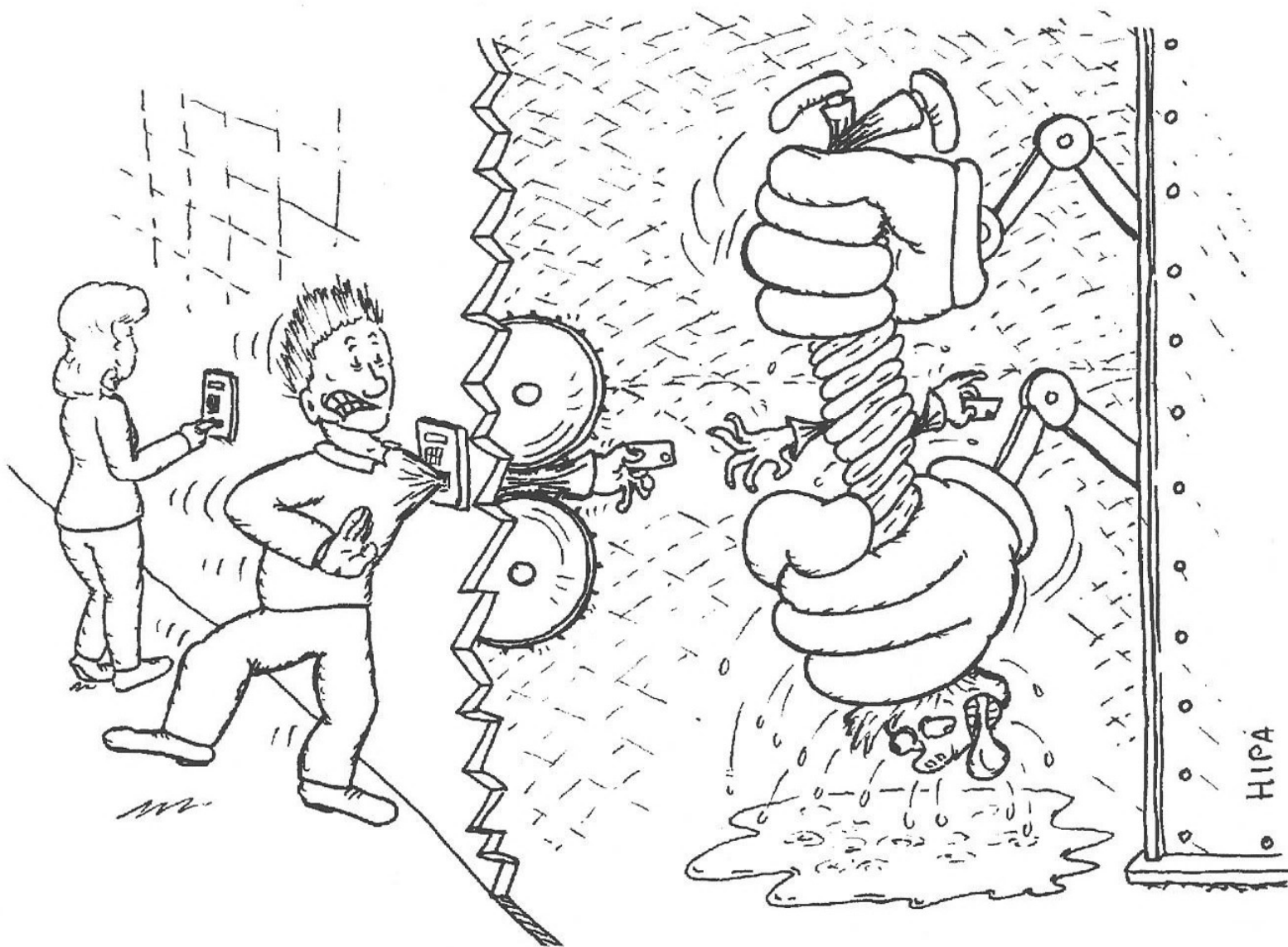
Tämän sopimuksen perusteella työaika on lyhennetty seuraavasti: **kolmiviikkoisjakson tuntimäärä on 114 tuntia 45 minuuttia, jaksossa tehdään 14 kahdeksan tunnin työpäivää ja jakso jää vajaaksi 2 tuntia 45 minuuttia.** Tällä hetkellä tämä vajuus suoritetaan työnantajalle yksikkökohtaisesti erilaisin menetelmin ja vaihtelevalla päättäväisyydellä. Kaikissa yksiköissä eivät työnantajan edustajat edes vaadi vajauksen tekemistä, koska näin syntyneitä tilannetta voidaan hyvin käyttää perusteena vaatimuksille päivittäiseen työajan lyhennykseen siirtymisestä.

Ammattiyhdistysliikkeen historiallinen vaatimus on viikkotyöajan lyhentäminen 35 tuntiin ja tästä loogisesti seuraa, että Pasilan osaston historiallinen vaatimus on työajan lyhentäminen 13 kahdeksan tunnin työpäivään kolmiviikkoisjaksossa. Me olemme tämän tavoitteen puolella välissä.

Parin viime vuoden aikana työnantaja on ryhtynyt murtamaan Pasilan osaston kanssa tekemänsä sopimusta työajan lyhentämistavasta. Kokonaisuudessaan työvuoroina toteutettu työajan lyhentäminen tulee kuulemma yhtiölle kalliiksi. Koska kysymys ei kuitenkaan ole itse työajan lyhennyksen kiistämisestä, herää kysymys, miksi päivittäinen työajan lyhentäminen on työnantajan mielestä halvempi ratkaisu. Ja vastaus on koruttomasti! Päivittäisen, 18 minuutin mittainen työajan lyhentäminen ei edellytä lisähenkilöstön palkkaamista, koska työt teetetäisiin nykyisellä henkilöstöllä. Ja koska tätä "lisähenkilöstöä" on jo viime vuosikymmenen lopulla palkattu, siirtyminen päivittäiseen työajanlyhennykseen pienentäisi henkilöstötarvetta.

Työajan lyhentämistapa ei ole merkityksetön myöskään työntekijän kannalta. Sen lisäksi, että päivittäinen työajanlyhennys ei pienennä työntekijän työmäärää, se ei useimmiten myöskään lyhennä päivittäistä kokonaistyöaika ns. työhönsidonnaisuutta. Kotoa lähdetään töihin ja töistä palataan kotiin samaan aikaan kuin tehtäessä kahdeksan tunnin työpäiviä. Jos työpäivän kokonaispituus on matkoineen ym. työhön liittyvine esi- ja lopettamisaskareineen kymmenen tuntia, lisää päivittäiseen työajan lyhennykseen siirtyminen työhönsidonnaisuutta n.160 tunnilla (18 jaksoa miinus vuosiloma). Se on pitkä aika.

Työajan lisälyhentäminen ei ole työnantajien suosiossa. Heidän mielestään se ei vähennä, vaan päinvastoin lisää työttömyyttä. Näin on viimeksi sanonut, oikein isännän äänellä, Martin Bangemann (joku EU-pamppu) ja tietysti Koromat ja Kahrit kaikuna perässä. Se, miten se lisää työttömyyttä, ei ole näistä puheista käynyt ilmi. Työnantaja vierastaa työajan lyhentämistä siksi, että se on vastoin heidän joustavien työmarkkinoiden ideologiaansa. Jos työaika lyhennetään, työnantajan täytyisi tunnustaa joku normaali työaika, jota lyhennettäisiin. Ja tähän ei ole halua. Pyrkimys on täysin päinvastaiseen tilanteeseen, jossa työntekijä on todella muuttunut pelkäksi inhimillisiä ominaisuuksia vailla olevaksi resurssiksi, joka on työnantajan käytettävissä juuri silloin ja vain silloin kun Tuotanto tarvitsee. Ja muulloin, ties missä!

Lasse Keinänen
luottamusmies

Voutila, uusi paketin lajittelun kehto

Uusi paketin lajittelun kehto on syntymässä Vantaan osavaltioon. Olen ollut laitesuunnitteluryhmän palaverissa Postiliiton edustajana. Ensimmäisestä palaverista minut heitettiin pihalle kun ei löytynyt nimeä paperista. Seuraavassa palaverissa se nimi sitten oli, joten henkilöstön edustus saatiin kohdalleen. Miten sitten pakettiosaston luottamusmies voi vaikuttaa uuden työpaikan laitteisiin, ettei niistä tulisi työntekijälle "giljotiinia". Mistä lähtökohdista lajittelukoneita sitten suunnitellaan. Ensiksi tietysti ajatellaan kuinka monta pakettia "monsteri" pystyy syömään tunnissa ja paljonko se tarvitsee työntekijöitä ympärilleen. Sitten mietitään kuinka niistä paketeista saadaan parhaiten tiedot kerättyä talteen, jotta voidaan laskuttaa asiakasta oikein ja tarpeeksi. Niin ja pitäisihän sen paketin mennä oikeaan osoitteeseenkin. Henkilöstön viihtyvyys otetaan sitten huomioon kaikkien kaupallisten asioiden jälkeen.

Minkälainen lajittelukoneesta (tai koneista) sitten tulee. Lopullista vastausta ei varmaankaan pysty antamaan, koska sitä ei varmaan kukaan vielä tarkkaan tiedä. Peruspiirustukset ja suunnitelmat ovat kyllä hyvinkin yksityiskohtaisesti selvillä, mutta onhan Pasilaakin rakennettu noin parikymmentä vuotta, niin tuskinpa Voutilakaan täysin valmis on vuonna 1999.

Hurjalta kuullostaa se, että kippauslaitteet on unohdettu ja kaikki paketit nostellaan käsin hihnalle (kuljettimelle tms.). Raskasta työ tulee varmasti olemaan. Syöttöpisteisiin on suunniteltu rullakon nosto- tai kallistuslaitteita, jotka helpottavat työtä. Paketit tulevat menemään hihnoilla siistissä jonossa, eikä parimetriä korkeana pinona niinkuin nyt menevät. Hyväähän se paketille tekee, kun ei ole mummon perintöporsliinit ja portsarin painonostovälineet samassa kasassa. Paitsi sitten siellä luisun päässä ne taas kummasti yhdistyvät. Luisuja tulee Voutilaan 70-80. Syöttöpisteitä 20-30. Luisujen muoto ja rakenne voi vielä muuttua, mutta "hellävaraisuus" on kuulemma sielläkin päässä valttia.

Jos Pasilan lajittelukeskus on rakennettu pehmeään maastoon, niin Voutilan lajittelukeskus tulee sitten peruskallion päälle. Louhinta varmaankin jatkuu kauas tulevaisuuteen, joten "ampuu tulee" huutoja ei pidä ihmetellä. Onko Voutilassa sitten ahtaat paikat? No ei ole, jos on piirustuksiin uskomista. Valmistuvassa hallissa voi ajaa rekalla rallia. Korkeutta hallilla on suurinpiirtein saman verran kuin Pasilassa. Hallin pituus on n. 300 metriä ja leveys n. 60, lukuunottamatta hallin keskivaiheilla olevia "siivekkeitä" jotka leventävät rakennusta n. 15 metriä puolellaan. Siivekkeet on hyvä olla olemassa jo paikan hengen takia, sillä Helsinki-Vantaan lentokenttä on gerbiilinkuseman päässä. Itse lajittelukonerakennuksen päässä on vielä lavaterminaaliosa, joka on L:n muotoisen rakennuksen lyhyempi sakara. Kuinka ahtaaksi halli sitten tulee kun sinne tuupataan muutama lajittelukone ja jokunen tuhat rullakkoa ja useita esimiehiä ja tietysti muutama katoava luonnonvara: "kokoaikainen postimies". "Trukin kuljettaja" on sitten kuollut ammattinimike Voutilaan mentäessä, ainakin lajittelukoneen ympäriltä. Trukkikuskeja ei tarvita, kaikki työntekijät käsin. Lavaterminaalin puolella trukkeja tulee olemaan, mutta eipä se paljon lohduta jos tarvitsee siirtää varttimaili raskasta rullakkoa käsin. Kuka sitten Voutilaan joutuu tai pääsee? Toivottavasti asiaan joku joskus vastaa. Joillekin Voutilaan muutto tuo lyhyemmän työmatkan ja luonnollisesti toisilla se pidentää matkaa ja lisää matkakustannuksia. Kuinka Voutilaan pääsee? Bussilla? Junalla? Liftoamalla? Paljonko palkkaa lajittelusta maksetaan? (palkkaryhmä A00 vai mikä???) Toistaiseksi kysymyksiä on enemmän kuin vastauksia, joten seuraamme tilannetta ja toivomme, että kaupalliset asiat eivät täysin jyrää työntekijöitä alleen. Tosin kehä 3 on niin lähellä, että Postin ehkä kannattaisi rakentaa Voutilasta maailman ensimmäinen "drive-in postikeskus". Suuret mainoskyltit tien varteen: "Hoida pikkurahaa lajittelemalla, tule tekemään 2 tunnin määräaikainen työsojimus". Toivottavasti ei.

Black Hole is here again

Pyysin viime Pasillia edeltävässä Pasillissa olleessa kolumnissani vastauksia ja kommentteja eräisiin esittämiini kysymyksiin. Odotin niitä aluksi kiihkeästi, sittemmin innostuneesti, kesän edetessä vimmastuneena, myöhemmin aggression vallassa, syksyn alkaessa kyynisenä, ensihiutaleiden aikaan masentuneena. Ei ensimmäistäkään. Eikä kysymykset mielestäni olleet vaikeita. Olisin osannut vastata niihin itsekin. No kuitenkin. Edellinen lehden numero jäi ilman kynäni tuotoksia. Mutta nyt olen toipunut. Huonommalla itsetunnolla varustettu kolumnisti olisi alkanut jo epäillä omia kykyjään ja ehkä lopettanut koko kirjoittamisen ja viruisi burn outissa ja 2,8 promillen humalassa jossain paikkakunnan intellektuellikapakassa, mutta minä ajattelin lopettaa kyselemisen. Ratkaisu perustuu suuresti ihailemani keski- ja ylemmän postijohdon kehittämään toimintamalliin: se mikä ei kannata, on syytä lopettaa.

Edellisen kolumnini jälkeen Postin organisaatio on muuttunut. Muutoshetkellä postikeskuksessa jaettiin työnantajan tekemää tiedotetta, jossa rauhoiteltiin henkilöstöä. "Ei aihetta paniikkiin, työt jatkuvat normaalisti". Muistui ihan mieleen ammattiosaston aktiivisen toiminnan ajat. Ei vaan osannut henkilöstö noudattaa työnantajan ystävällistä neuvoa. Painoi töitä niska punaisena entistäkin rivakampaan tahtiin.

Organisaatiota sanotaan muutetun siksi, että voitaisiin tyydyttää asiakkaan tarpeet. Myös edellinen ja sitä edellinen organisaatiomuutos tehtiin, koska asiakkaitten tarpeita yritettiin tyydyttää. **Asiakkaan tarpeiden äärelle!** Siinä meikäläisen kehittämä iskulause, joka on jokaisen eteenpäin pyrkivän pikkujohdajan syytä opetella ulkoa ja toistaa sitä kokouksissa ja seminaareissa aina kun onnistuu saamaan ylemmiltään luvan puhua. Sillä pääsee pitkälle (a'18mk).

Kun organisaatiota uudistettiin, pistettiin ns. johtotehtävät hakuun. Isommat ja pienemmät ns. johtajat hakivat - pääsääntöisesti - hakuhetkellä hoitamiaan tehtäviä. Jotkut onnistuivat saamaan entisen tehtävänsä, joiltakin sulkeutui herrahissin ovi lopullisesti. Varsin ovelasti eräät hakivat myös aivan uusia tehtäviä ja ilmeisesti muutama onnistuikin kipuamaan astetta isomman herran pallille. Ei ole vaikea ennustaa, että ne, jotka olivat huolellisesti lukeneet edellisen kolumnini osion "Uudista kieltäsi", menestyivät tässä sosiaalisessa tiputuspelissä, kun taas ne, jotka eivät olleet - syystä tai toisesta - sitä lukeneet, eivät menestyneet. Elämä on arvaamatonta.

Tuottavuus on päivän sana. Raskaassa käsittelyssä se saadaan laskettua monimutkaisen matemaattisen kaavan avulla. Tuottavuus on yhtäkuin koodausmäärä per henkilömäärä. Tuotantopäällikkö ja tuotantosuunnittelijat ovat vihkiytyneet tähän salaperäiseen matematiikan osa-alueeseen. Uuvuttavan matemaattisen uurastuksen tuloksena he saavat selville tuottavuusindeksin, joka kertoo - miten menee. Jos koodausmäärät ovat liian pienet tai henkilömäärät liian suuret, johto puuttuu asiaan isällisesti mutta jämäkästi. Se on tutkitusti (edesmennyt muutosluotaus) riittävän jämäkkä. Jos taas koodausmäärät ovat liian suuret tai henkilömäärä liian pieni, asia painetaan villaisella.

Tuotantojohdon päättäväinen tuloksenteke on tietysti heijastunut myös kentällä toimivan, uudistuneen työnjohdon keskuuteen. Kerrotaan, että se on tarmokkaasti ryhtynyt paneutumaan asiakkaitten tarpeiden ohella myös työntekijän tarpeisiin. On kuulemma annettu ohjeet, että tarpeet tulee suorittaa kulloistakin työpistettä lähinnä sijaitsevassa mukavuuslaitoksessa. Ihailen täytyy myöntää, että Pasilassa tulosjohtaminen on jalostettu huippuunsa, kun jo ulostamisestakin kyetään tekemään tulosta.

JK. Kun tässä kolumnissa on käsitelty niin laajasti ja syvällisesti tarpeita ja tarpeiden tekemistä, on tarpeen selvittää kolumnistin nimimerkin taustoja. Se on puhtaasti tähtitieteellinen käsite. Mustan aukon kautta voi - jos onni on myötä - siirtyä toiseen maailmankaikkeuteen. Eräiden kosmologioiden mukaan näitä toisia maailmankaikkeuksia on lukematon määrä. Jotkut niistä voivat olla koostuneet antimateriasta, jolloin sellaisessa mailmankaikkeudessa kaikki on päivästäin kuin omassamme. Kyllä käy kateeksi sellaisen maailmankaikkeuden postimiehiä!

KYLLÄ YHTEISKUNTA ONMÄTÄ

Pena heräsi. Päästä kivisti, ja suu oli kuin kaskenpolttajan hattu. Vesistondis pingoitti äärimmilleen haulienrepimät kalsarit, ja yhdestoista käsky - älä käytä alkoholia kahta kertaa - tuppasi unohtumaan, kun nosto päästä pari senttiä punkanpohjalta. Hän kamposi itsensä väkisin vessaan, ja kaakeleiden alkaessa ropista eilinen palautui mieleen.

Normaalit tilipäiväruutiinit. Pena oli maksanut laskut ja painunut ylös Nelluun ottamaan muutaman oluen. Ilta oli vierähtänyt paskaa puhuessa, kunnes pöytään oli ilmestynyt naikkonen, joka oli esittäytynyt Marjaksi. Kimma oli ollut juuri sellaista tiimalasityyppiä, jota Pena katseli sillä silmällä. Esittelyrutiinien jälkeen juttu oli kulkenut suunnilleen seuraavaan malliin:

- Miten sä olet tänne eksynyt, oli Pena kysynyt.

- Tulin rentoutumaan. Viikko on ollut kova.

- Mitä sä teet?

- Olen kauppakoulussa. Tossa Itä-Pasilassa.

- Paljon jäljellä?

- Tämä vuosi enää.

- Mä haen lisää juotavaa.

Pena käveli tiskille ja tilasi tuopin keskiolutta. Hän katseli ympärilleen huomaten postin edustuksen kovaksi jälleen kerran. Kari raatoi pää limassa pitääkseen janoisat juomissa. Mitenkähän sitä etenisi, mietti Pena kävellessään takaisin pöytään.

- Lähdetkö huomenna leffaan, hän kysyi.

- Enpä tiedä. Meneekö siellä jotakin kiinnostavaa?

- Clintin uusi voisi olla ihan kova.

- Ai jaa, sä katsot sellaisia elokuvia.

- Kuinka niin? Ne on jotkut aivan hyviä.

- Kuten?

- Armoton.

- Se on kuulemma aika kauhee.

- Komsii komsaa. Kyllä sinä mun mielestä tulee selvästi esille se toinenkin puoli. Siis ettei se tappaminenkaan ole mitään herkkua.

Tällä tavoin keskustelu oli aaltoillut pari tuntia. Sitten kimma oli yhtäkkiä kysäissyt:

- Missä sä olet duunissa?

- Postissa. Tossa Ilmalassa.

- Vai niin.

Kimma sytytti tupakan ja otti huikan alkaen katsella ympärilleen. Hän jutteli niitä näitä sen aikaa että sai tuoppinsa tyhjäksi, nousi ylös ja lähti.

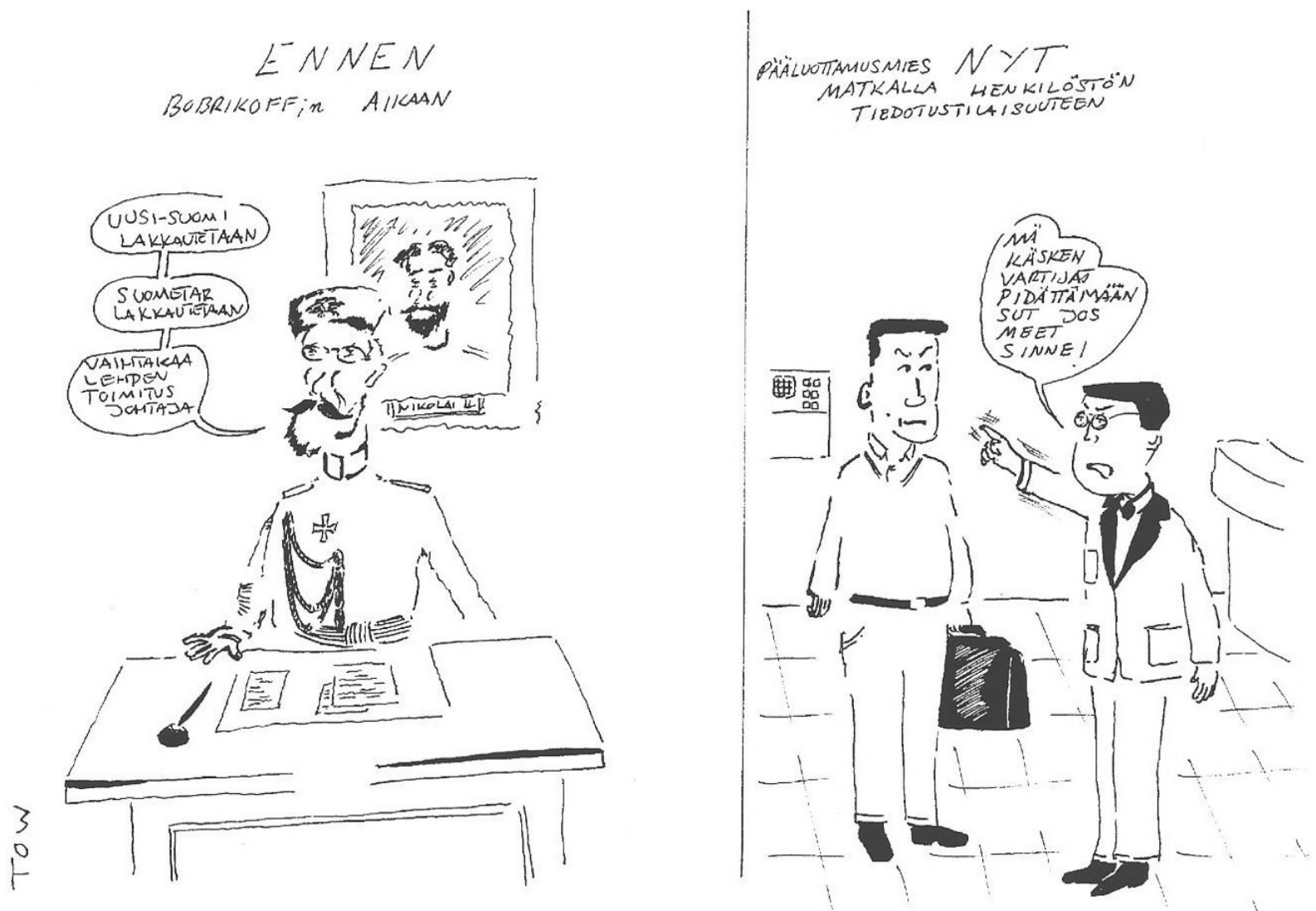
- No johan vohla viileni alta aikayksikön, mietti Pena.

- Vittu, idioottikin olisi tajunnut sanoa olevansa vaikka työtön. Paitsi hän.

Pena jatkoi kaljan kiskomista valomerkkiin asti, jonka jälkeen hän lähti lampsimaan junalle. Eipä ollut Amor taaskaan suosiollinen, oli hänen viimeinen mietteensä siltä illalta.

Pena väänsi suihkun kiinni, kuivasi itsensä ja puki päälleen. Kahvinporistessa liedellä hän poltti parvekkeella tupakkaa miettien korjaussarjan mahdollisuutta. Syötyään hän meni eteiseen ja alkoi kiskoa päällyspalattoa niskaansa. Oikea käsi löysi taskusta avaamattoman sulakepaketin. Hän repi pakkausmuovin auki ja käänteli kondomeja käsissään. Jumalauta, hän ajatteli, näistähän menee kohta västa före- päivämäärä vanhaksi. Eikä olisi ensimmänen kerta. Hän pudotti paketin taskuunsa, työnsi ruojut jalkaansa ja sulki oven takanaan. Puolitoista kilometriä harmaata kävelyä, ja hänen kätensä iskeytyi Bumerangin pitkään ripaan. Pena avasi oven, moikkasi baarimikkoa ja tilasi tuopin. Ensimmäisen huikan makua ei kyennyt sanoilla kuvailemaan. Samassa hetkessä hän muisti olevansa Jopelle velkaa kaksi vuoroa, jotka oli tehtävä maanantaina ja tiistaina.

Kyllä yhteiskunta on...

ARIN RUOKAPALSTA

KIRJOLOHTA KERMAKASTIKKEESSA

Kirjolohta saa näin syksyllä alle kahdenkymppin kilo. Kala täytyy tosin yleensä tähän hintaan ostaa koko-naisena, joten se täytyy fileoida itse. Eihän sekään ylivoimaista ole, kun apuna on kunnollinen terävä veitsi. Mutta saahan sen kalan valmiina fileenäkin. Ruokaan tarvitaan vain:

kirjolahifilettä
kahden desilitran törppö kermaa
sitruunapippuria
tilliä
voita

Fileestä tehdään uudestaan kalan muotoisia paloja. On sama, aloittaako etu- vai häntäpäätä. Joka tapauksessa ensin leikataan 2-3 sentin pala tylsällä veitsellä lihan läpi nahkaan saakka (nahkaa ei saa leikata). Seuraava viilto tehdään terävällä pelivälineellä lihan ja nahan läpi. Tällä tavoin saatu kalanpala taitetaan siten, että nahan suomut tulevat vastakkain ja kas: meillä on kalan muotoinen leike (sitä kutsutaan myös perhosleikkeeksi). Kun näitä saa aikaan pari kolme, voi alkaa itse ruoan teon.

Otetaan kunnon paistinpannu, pannaan se tulelle ja pannuun nokare voita. Kun voi alkaa ruskistua, leikkeet pannulle. Parin minuutin kuluttua ruskistuneet leikkeet käännetään ja päälle ripotellään runsaasti sitruunapippuria. Suolaa ei tarvita, sillä sitruunapippurissa on sitä yleensä reilusti (kannattaa tarkistaa tuoteselosteesta). Perään törpöllinen kermaa ja lämpö pienelle. Tillisilppu kerman joukossa viimeistelee sapuskan, joka saa muhia vielä kymmenisen minuuttia. Lohi maistuu hyvältä keitettyjen perunoiden kanssa, jumalaiselta riisin.

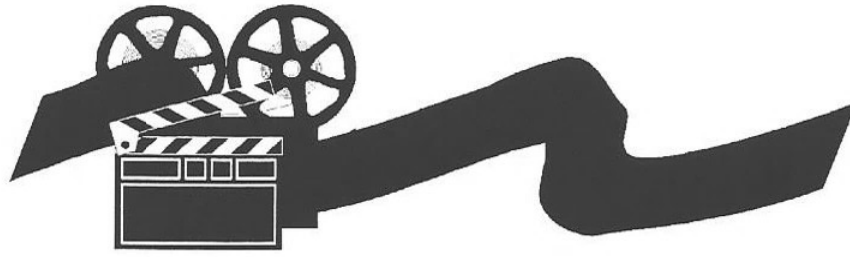
JOUNI KYTÖÄHO

KAIKEN HUIPPU

Synnyin samana vuonna
jolloin Sibelius kuoli.
Ei näin pieneen maahan
kahta suurmiestä yhtä aikaa
olisi mahtunutkaan.
Ja veljet mikä viinapää minulla on.
Toiset joutuvat juomaan talonsa ja torppansa,
minä menen jo muutamasta kossusta, kiitos, sekaisin.

En minä helpolla hurjistu
paitsi syksyllä
jos minua pyydetään puolukkaan
tai ihailemaan pihlajanmarjoja.
Värisokeus on vittumainen asia.
Pitäkä hillonne saatana!

Lokakuun kuulakkaina päivinä
jaksan vielä tapailla nuotteja,
istahtaa kirkkaaseen puistoon
kirjoittamaan lasten naurua,
mutta marraskuun niistäessä
räkäisen nenänsä ikkunaan
ei tukkoinen olo
tokene iloisimmallakaan viinillä.
Silloin huoneet saisivat olla matalampia
että jaksaisi punkan pohjalta
syljeskellä edes kattoon.

elokuva-arvostelu

MARKKU IMMONEN

CHRISTIAN LINDBLAD: "RIPA RUOSTUU" (1993)

Christian Lindbladin esikoisohjaus kertoo totaalista luuserista, nuoresta elokuvaohjaajasta, jonka kaikki hankkeet onnistutaan järjestään vetämään viemäristä alas. Pääosassa on lähinnä Lilla Teaternista tuttu Sam Huber, muissa osissa mm. Mari Vainio juoppona tyttöystävänä, Vesku Loiri ohjaajan miljonääri-isänä ja Kari Väänänen poliisikomisariona.

Ohjaajan syöksykierre syvenee dokaamisen edistyessä sairaisiin mittoihin.

Aamut aloitetaan soittamalla lähimmälle luotettavalle lainaajalle, ja lopulta oman projektin kaaduttua jää jäljelle osallistuminen tuttavan tekemään pornoleffaan.

Vaikka suomalaisen elokuvan tuntemukseni on suhteellisen minimaalista, nostan intuitiivisen mielipiteeni siivittämänä tämän megapläjäyksen kaikkien aikojen parhaiden suomalaisten filmien harvalukuisen joukkoon, johon olen tähän asti kelpuuttanut vain joitakin Kaurismäkien töitä.

Ripa on maksimaalisessa ruosteessa: tässä helmessä on henrymillermäistä totaalista krapulavapautta, vapautta joka syntyy vain kaikkien arkisidosten lennettyä kauas maata kiertävälle radalle. Jos jätetään huomiotta dialogin ajoittainen tökkivyyys -- itse olisin kirjoittanut pari kohtausta uusiksi -- kaikki on lähes täydellistä: kuvauskohteet Punavuorella, ravintola Ankkuri, Mari Vainion hulluutta lähentelevät eroottiset kissansilmät täynnä halua dokaamiseen ja naimiseen, Loirin megalomaaninen monologi toimistopöydän takana (ehkä Loiri on itse muokannut tekstiä tässä kohdassa?), Huberin hulluus, meikattu veroviraston tarkastaja, poliisien tunnevarmuus ja niin edelleen.

Farssia! Tragikomedialla! Tietysti auto on parkkeerattava väärin, tietysti s/m-pornoleffassa on käytettävä Mobil-autorasvaa, kamera vietävä Corona Barin tiskille, ja pankki ei voi olla tavallinen sivukonttori vaan sen on oltava vanha SYP:n pääkonttori Aleksilla. Eräässä kohtauksessa Huber istuu yksin keittiön pöydän ääressä, tv on auki ja kuulemme James Cagneyä elokuvasta *White Heat*: mannaa leffafriikeille!

Henry Millerin lisäksi myös Bukowski-vainaa kääntyy arkussaan -- onnesta. Sitä paitsi nämä jutut on otettava fiiliksellä; on aivan turhaa kirjoittaa itsestäänselviä normatiivisia tavanomaisuuksia kuten "Ruuhijärven mustavalkokuvaus toimii" tai "hyvin leikattu" tai "onnistuneet musiikkivalinnat".

Entä sitten itse kokemani krapula-aamut labyrinthimaisine rahanhankinta-operaatioineen, joskus on tullut sukkellettua normaaliminän houreiseen unohtamiseen, tosin jos osuisin Huberin kanssa samaan kapakka-pöytään, juoksisin karkuun koska edessä voisi olla parin päivän putki...Mari Vainiosta en ole niinkään varma...

LASTEN JOULUJUHLA

LAUANTAINA 7.12. KLO 15.00

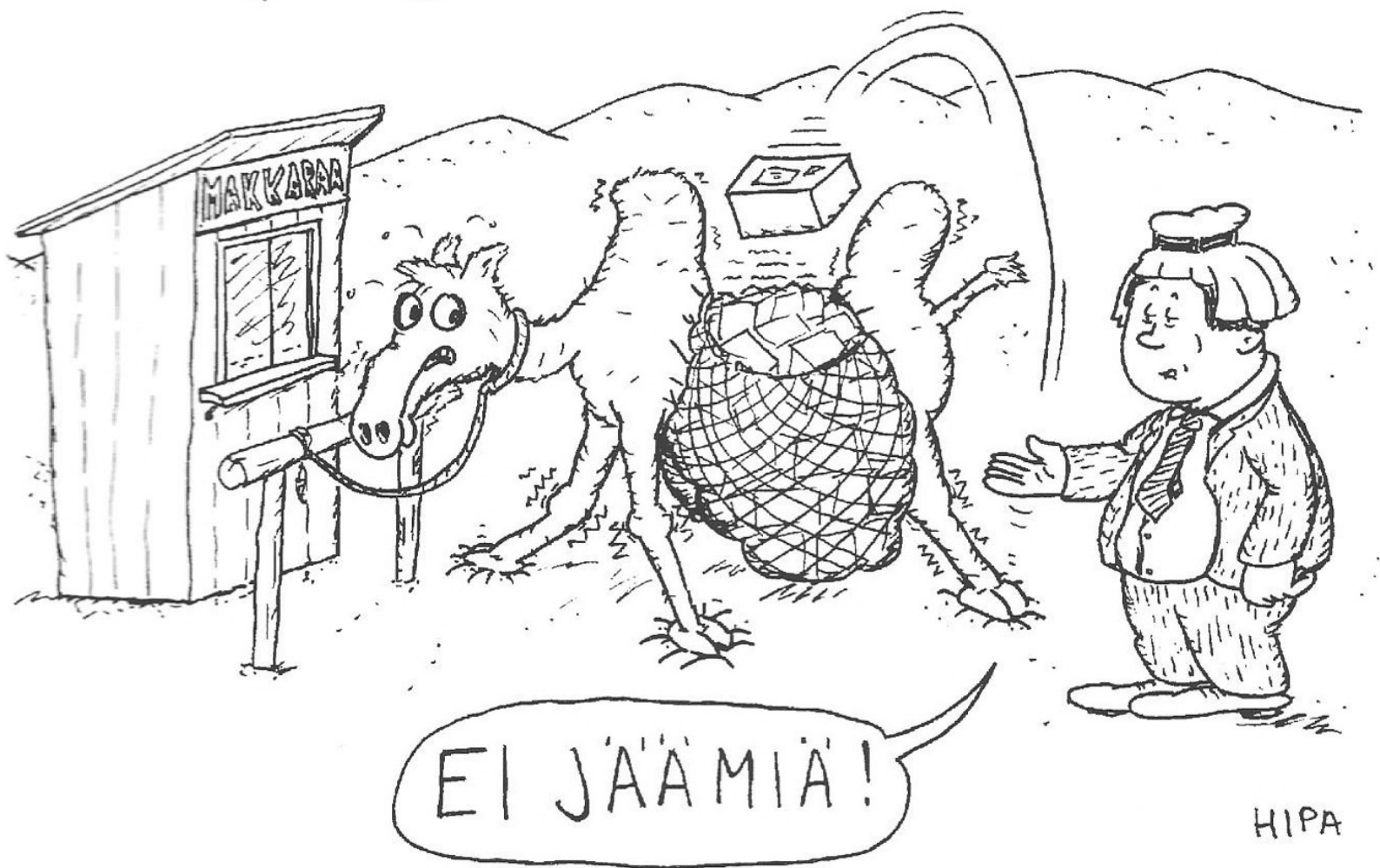
KAAPELITEHTAALLA

Hurjaruuthin talvisirkus VEGA

Lippuja on saatavana rajoitetusti. Ilmoittautumiset puh. 020451-7260

Hannu Sojakalle tai Juha Öhmanille

Osoitteenmuutos

POSTIMAKSU MAKSETTU
Sopimus 00530/609

Uusi osoite

Postiliiton Pasilan osasto r.y.
PL 25
00231 Helsinki

.....
Jos muutat tai jos lehtesi tulee väärän osoitteeseen, voit käyttää yllä olevaa osoitteenmuutosilmoitusta. Ilmoituksesi kulkee sopimuslähetyksenä eli voit lähettää sen ilmaiseksi.

